

ARÒ NKE OKÉ-QÑỤ
Levitikọs 25:1-46
IHE ỌMỤMỤ 89 - Nke Ndị-okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Mọ nke Onye-nwe-ayi, bú JEHOVA, di n'arum; n'ihì na JEHOVA etewom manu izì ndi ewedara n'ala ozi-oma; O zitewom ikechi ọnyá ndi obi-ha tiwara etiwa, ikpọsa ọrira gwa ndi adọtara n'agha, na ikpọsa mmeghepu ulo-nkpọrọ gwa ndi ekere agbu” (Aisaia 61:1).

I Ndumọdụ Dị Iche Iche Sitere N'Ugwu Sainai

1. Onyenweanyị na-agwa Moses okwu site n'Ugwu Sainai ka o debe ụbọchị izu ike nke arọ mgbe ha ga-abà n'ala ahụ nke Ya gaje inye ha, Levitikọs 25:1, 2
2. Arọ isii ka ha ga-agha kwa mkpụrụ ma wee ihe ubi, Levitikọs 25:3; Ọpupu 23:10
3. Arọ nke asaa ga-abụ arọ nke izuike, Izuike nye Onyenweanyị, Levitikọs 25:4; Ndi Hibru 4:9
4. Ha na ndị ọbịa bi n'ala ahụ ga-eri ihe ahu nke ná-epuputa n'onweya, Levitikọs 25:5-7; 2 Ndi Eze 19:29

II Arọ Nke Iri-ise Ahụ

1. Ha ga-agụ arọ asaa nke Ụbọchị izuike ugbò asaa ma o bụ arọ iri anọ na iteghete (49) Levitikọs 25:8
2. Opiike nke Jubile ahụ ka a ga-afụ n'ụbọchị mkpuchi mmehie ahụ n'ala ahụ niile, Levitikọs 25:9
3. Arọ nke iri-ise ga-abụ arọ jubile ma ọ bụ arọ inwere onwe, Ihe onwunwe niile nke mmadụ nwere erere ere ka a ga-enyeghachi ya, Levitikọs 25:10-13; Aisaia 61:1, 2; 63:4; Luk 4:19
4. Ọ bụrụ na ha zuru ma ọ bụ ree ihe onwunwe ha ọ bụla ha ga-aguzi ọnụahịa ha dika ọnụogugu arọ si dị malite na Jubile oge ahụ, Levitikọs 25:14-16; 27:17-25
5. Ha agaghị emegbu ibe ha kama ha ga-atụ egwù Chineke, Levitikọs 25:17-19

III Mkpụrụ Riri Nne

1. Ọ bụrụ na ha ajụọ ihe ha ga-eri n'arọ nke asaa, Onyenweanyị na-agwa ha na Ya ga agọzi mkpụrụ ha n'arọ nke isii na ha ga-amị mkpụrụ riri nne nke ga-ezuru ha ruo arọ atọ, Levitikọs 25:20, 21
2. Ha ga agha mkpụrụ n'arọ nke asatọ ma otú ọ dị ha ga na-eri mkpụrụ nke ochie dị n'ọba ruo arọ nke iteghete, Levitikọs 25:22; Joshua 5:11, 12

IV Mgbaputa Nke Ala Ahụ

1. Agaghị ere ala ka ọ bụrụsịa nke onye zuru ya n'ihì na ala bụ nke Chineke, Levitikọs 25:23, 24
2. Ọ bụrụ na erere ya n'ihì mkpà, onye arụ mmadụ nwere ike ịgbaputa ya tupu arọ Jubile; ma ọ bụrụ na ọ pughị ịgbaputa ya ọ ga-alaghachiri onye ahụ nke nwe ya nime arọ Jubile, Levitikọs 25:25-28
3. Enyere iwu dị iche iche banyere usoro ire ụlọ obibi ndị dị n'obodo nwere mgbidi gburugburu na obodo niile nke ná-enweghị mgbidi gburugburu na ndị nke ndị Livai nwere, Levitikọs 25:29-34
4. Ha agaghị anara ụma n'aka nwanne ha ma ọ bụ ime ya orù nwoke, Levitikọs 25:35-41; 1 Ndi Kọrint 7:23
5. Ha agaghị enwere mmegbu ná-achị ha, Levitikọs 25:43-46; Ndi Efesọs 6:9; Ndi Kọlọsi 4:1

NKỌWA DỊ ICHE ICHE

Arọ nke Jubile -- Otù Ụdị

Arọ Jubile ahụ dị ka ụdị ma ọ bụ ihe atụ nke oge mgbasa nke Ozioma, mgbe agbaputara ndị niile kwere na Kraist site n'orù nke mmehie na inye ha ohere inwe ihe nketa n'etiti ndị edoro nsọ nime Kraist Jisọs. Ọ bụ arọ ntọpụ dịrị ọra mmadụ pụọ n'ugwo na ọlụ nke ịbụ ndị orù nwoke na ndị orù nwayị, na nke ala na ihe onwunwe dị iche iche ndị erere site na ezinaụlọ na ebo dị iche iche nke ndị nwe ha.

Nime arọ isii ha ga agha mkpụrụ ná-ewe kwa ihe ubi ha, ma n'arọ nke asaa ha agaghị agha ma ọ bụ wee ihe ubi. Onyenweanyị ga-ezite ngozi Ya ná mkpụrụ ha n'arọ nke isii, ọzọ ala ha ga-emeputa ihe ga-ezuru ha ruo arọ atọ. Nke ahụ bụ ọlụ ebube nke Ọ bụ náání Chineke pụrụ ikwe mkwà dị otú ahụ.

Arọ nke asaa ahụ ga-abụ nke izuike, Izuike nye Onyenweanyị. Ha na ala ha, na anụlọ ha ga-enwe arọ izuike. Mgbe ha debesiworo ụbọchị Izuike asaa nke arọ asaa ahụ ma ọ bụ iri arọ anọ na iteghete (49) arọ ejikoro ọnụ, ha ga-edebe otù arọ Izuike ọzọ. Arọ nke iri ise ga-abụ arọ Jubile oge a ga-akagbu ugwo niile na oge inyeghachi ihe nketa n'aka Onyenwe ya.

Iwu Dị Iche Iche Mere Ka Mmadụ Niile Raa Nrata

Nke a bụ ụdị dị iche iche kachasi mma enyeworo nke na-atuzi aka banyere ego na ọlụ. Ọ dighị ohere ọgaranya nwere imegbu ogbenye, ọzọ ọ dighị ohere ogbenye nwere inọ ná-alughị ọlụ. Ha ga-arà otù, dika ụmụna. Ọ bụrụ na edebe iwu ndia nkeoma aghaghị ime ka ọnọdụ niile nke ndị ahụ raa otù.

Ná-enweghị ihe mgbagwoju anya, ihe eji nye iwu ndia bụ igbochi ogaranya imegbu ogbenye na ime ha dika ndi oru, na igbochi ole na ole inweta ala ahụ niile dika ihe onwunwe.

Zedekaia

N'oge Jeremaia, mgbe eze Babilon na-ebu agha megide Zedekaia, bụ eze Juda, Zedekaia na ndi ahụ niile wee gbaa ndu na Jerusalem ikpọsara ha inwere onwe; na onye o bula aghaghị ime ka ndi oru ya nwere onwe ha (Jeremaia 34:8, 9). Ndi ahụ kwenyere ihe o kwuru ma rapu ndi oru ha ka ha laa. Ma mgbe emesiri, ha chighariri wee mee ka ndi oru ha laghachita ijere ha ozi. O wutara Chineke na ha emebiwo ogbugbandu ahụ; ma site n'aka Jeremaia Onyenweanyi siri, "Le M'nakposara unu si na unu nwere onwe-unu, (o bu ihe si n'onu JEHOVA puta) ibà ná mma-agma, na ibà n'ajo oria nefe efe, na ibà n'oke unwu; M'gewere kwa unu nye iburu ala-eze nile nke uwa ihe-ntughari" (Jeremaia 34:17).

Onyenweanyi agwawo ha na mmalite na o buru na ha egeghi nti n'ukpuru Ya niile, na Ya ga-eme ka ha gbasasị n'etiti mba niile na ime ka ala ha ka o buru ebe togboro n'efu. "Mgbe ahu ka ubochi izu-ike-ya nile gatọ ala ahu utọ ubochi nile nke itogbo n'efu ahu, mgbe unu onwe-unu no kwa n'ala ndi-iro unu; mgbe ahu ka ala gankwusi n'olu, ubochi izu-ike ya nile gatọ kwa ya utọ. Ubochi nile nke itogbo n'efu ahụ ka o gankwusi n'olu: nke o nakwusigh n'ubochi izu-ike-unu, mgbe unu biri n'elu-ya" (Levitikos 26:34, 35)

Onyenweanyi kwenyere ka Umụ Israel buru ndi adoro n'agha gaa ala Babilon, ha noduru n'ebe ahụ ruo iri arọ asaa tutu ruo mgbe ala ahụ ga-enwezu Ubochi izuike ya (2 Ihe Emere 36:21).

Mgbaputa Site Na Kraist

Anyi buri oru nke ekwensu; anyi erewo onweanyi nye n'ihe efu; anyi, atufuwo ohere anyi ibà n'Eluigwe na otuto ebighi ebi ya niile. Ma "mgbe ayi no nadigh ike mgbe oge-ya ruru Kraist nwuru" n'ihia anyi -- ndi na-emebi iwu -- gbaputa anyi site n'Obara Ya di oké onuhia ozọ O nyewo anyi ihe nketa nke a na-apughị imebi nke a na-adighi emeru kwa emeru, nke na-adighi atalata kwa.

Onye nsọ ahụ bụ Luk dere okwu Chukwu mbụ Kraist kwuru: "O we meghe akwukwo ahu, chota ebe edeworo ya si, Mọ nke Onye-nwe-ayi di n'arum, n'ihia na O terem manu izi ndi-ogbenye ozi-oma: O ziteworom ikwusa orira gwa ndi adotara n'agha, na ikwusa ihu-uzo gwa ndi-isi, izipu ndi etihaworo aru ka ha la, ikwusa arọ mgbe Onye-nwe-ayi nanara madu nke oma. O we nodu ala: ndi nile no n'ulo-nzukọ ahu we nelegide ya anya. O we malite isi ha, Ta ka emezuworo ihe a edeworo n'akwukwo nsọ na nti-unu" (Luk 4:17-21). Ezi arọ nke Jubile abawo. Nke a bụ inwere onwe nye mkpuruobi o bula mmehie kere agbu. Ihe nketa ahụ nke etufuru site n'aka Adam ka apuru inwegachi site n'aka Jisọs Kraist. N'ezie, arọ mgbe Onyenweanyi na anara mmadu nkeoma abawo.

Ubochi Nke Mkpuchi-mmehie

O bu ihe di mkpa na Jisọs aghaghị inwu n'ihia mmehie umu mmadu ka ha wee buru ndi ga-enwere onweha. Oké inwe onwe ahụ ma o bu mgbaputa site n'ibu oru nke mmehie, nke ekwusaworo nime Ozioma, bu ihe emezuru mgbe achuru oké aja Mkpuchi-mmehie ahụ, bu aja nke Onyenweanyi Jisọs churu.

A na-egosiputa na arọ Jubile eruwo site n'ifu opiike. Na mmezu nke ihe niile ahụ, Jisọs kwuru banyere Onwe Ya si, "O gewere kwa opi uku zipu ndi-mo-ozu-ya ha geme kwa ka ndi nke ya arputara si n'ifufe anọ zukọ, site n'otu nsotu elu-igwe rue nsotu-ya ozọ" (Matiu 24:31).

Emesia oké Ubochi izuike nke Chineke ga-abia, bu oge izuike, Jubile ukwu nke puku arọ nke udo. Onye dere Akwukwo Ndi Hibru na-agwa anyi si, "Ya mere idebe ubochi izu-ike foduru ndi nke Chineke," o dokwara anyi aka-na-nti ka ajo obi nke ekweghi ekwe ghara idi nime onye o bula n'etiti anyi ma eleghianya n'iwesuga onweya n'ebe Chineke di ndu no.

AJỤJỤ DỊ ICHE ICHE

1. Gini ka arọ Jubile na-anochi?
2. Kwaa ihe mere Iwu niile nke Chineke ji raa nrata.
3. Gini mere Onyenweanyi ji gozie mkpuru ha n'arọ nke isii?
4. Ekwere ka umu Israel were umu nna ha dika ndi-oru?
5. O buru na erere ihe onwunwe o bula ole oge enwere ike igbaputa ya?
6. Onye obia o puru igbaputa ihe onwunwe onye ozọ?
7. Onye ka esi n'aka Ya gbaputa anyi?
8. Olee mgbe bu arọ Onyenweanyi na-anara mmadu nkeoma?
9. Olee mgbe i chere na nnukwu arọ Jubile ahụ ga-adị?